

Între performare și memoria pasivă: benzile din Moldova

Benzile, cete mai mari de performeri ai unei piese de teatru popular amplu, care presupune existența unui text mai complex, a mai multor roluri și a unui scenariu care, de cele mai multe ori, se poate desfășura numai în natură, dată fiind existența cailor pentru haiduci, precum și a unui decor natural, măcar minimal, reprezentat de pădure.

În Moldova, în prezent, am înregistrat Banda lui Novac, Banda lui Palenciuc, Banda lui Pantelimon, Banda lui Coroi, Banda lui Bujor, Banda lui Jianu, acestea două din urmă cunoscând o răspândire pe o arie teritorială mai mare și mai multe variante textuale. Benzile haiducești se practică cu deosebire în partea de Nord a Moldovei (județele Neamț, Botoșani), dar și în Bacău, Vaslui și Suceava. Ca repere avem localitățile: Bârsănești, Comănești, Dărmănești (județul Bacău), Horodniceni, Botoșana (județul Suceava), Vârfu Câmpului, Durnești, Albești (județul Botoșani), Pârtești, Trifești, Răucești, Timișești (județul Neamț), Zăpodeni, Vultureni (județul Vaslui) etc.

Modelul de text se spune că a fost preluat de la trupele de teatru ale lui Matei Mi-

llo, care au străbătut Moldova, jucând piesa Jianu, Căpitan de hoți. Iancu Jianu¹ (n. 1787 - d. 14 decembrie 1842) a fost un vestit haiduc din Oltenia, născut la Caracal. „Din descrierile timpului rezultă că era un desăvârșit mânăitor al armelor și un foarte bun călăreț. Se zicea că nu are egal în țară într-o luptă dreaptă, deși nu avea un fizic impresionant, fiind mai degrabă scund și zvelt. Era însă foarte îndemânat cu armele, îndrăzneț, energic și avea un farmec personal deosebit. Era fiul unei familii destul de înstărite de slugeri de pe domeniile boierilor din Romaniți”.²

La apogeul puterii, Iancu Jianu conducea în jur de 2000-3000 de haiduci și trei tunuri³. În unele dintre piesele pe care le-am înregistrat, haiducii apar ca luptători nu numai împotriva boierilor, ci aveau și un puternic caracter național, luptând și împotriva turcilor care exploatau țara în folos propriu, iar în altele, împotriva ciocoilor fanarioți, care jefuiau țara, pentru a se îmbogăți.

Scheletul scenariului este, în mare,

¹ Vezi Paul Barbu, *Haiducul Iancu Jianu: adevăr și legendă*, Editura Casa de Editură și Librărie „Nicolae Bălcescu”.

² https://ro.wikipedia.org/wiki/Iancu_Jianu.

³ Vezi și *Iancu Jianu, haiducul* (film din 1981, cu Adrian Pintea în rolul principal; regia: Dinu Cocea).

același: la început, se invocă întâlnirea dintre Anul vechi care este alungat de Anul Nou, acesta fiind momentul când banda începe a colinda casele, apoi, venirea haiducului, prinderea lui de către poteră, arestarea și întemnițarea acestuia, venirea amantei și a mamei sale, una dintre acestea eliberându-l în schimbul banilor care sunt dați drept mită reprezentanților puterii, respectiv, vânătorul și căpitanul, eliberarea haiducului și luarea la rost a membrilor puterii care l-au arestat, monologul membrilor puterii, în care aceștia își laudă faptele de vitejie și deznodământul, plecarea haiducilor în codru și spargerea cetei.

Pasajele dramatice se împletesc cu cele lirice, cu cântece ale haiducilor, puterii, iubitei, mamei haiducului etc., piesele fiind, în mod evident, influențate de baladele populare dedicate haiducilor. În toate aceste piese se pomenesc faptele de vitejie ale haiducilor, care iau averile de la exploatarea poporului, pentru a le împărți săracilor, oamenilor din popor, pe nedrept exploatați. În unele dintre variantele înregistrate, apare, în finalul piesei, un cioban căruia exploatarea i-au furat turma și care cere, alături, uneori, de mama haiducului și de alți haiduci sau nedreptățiți, să fie primit în ceata Jianului.

În general, piesele încearcă să restaureze atmosfera și faptele din viața haiducilor, într-o îmbinare între liric și dramatic care vine să aducă în fața spectatorilor o piesă mai deosebită, intrată în folclor pe la sfârșitul secolului al XIX-lea - începutul secolului al XX-lea. Joacă, apoi pleacă la altă casă. Joacă autonom, uneori cu muzică (o mică fanfară).

Performarea benzilor presupune existența unui număr de persoane adecvate rolurilor pe care le interpretează, talentate, cu aptitudini muzicale și cu o bună memorie, pentru a putea reține textul de mari dimensiuni al piesei, disponibile, ca timp, pentru o multitudine de repetiții. Se selectează băieți peste 16 ani și/sau oameni maturi, în general bărbați, femeile fiind prezente în ceață doar în ultimul timp. Apoi, existența unor costume, de la căciulile accesozitate cu plete ale haiducilor, până la costume populare, militare și un costum de vânător sau, mai rar, de jidan. Recuzita este alcătuită din arme de lemn sau adevărate, haiducii venind uneori călare pe cai. Decorul presupune existența pădurii, a temniței etc.

Este o impresionantă desfășurare de forțe, rar cunoscută în cultura populară românească, poate cu excepția teatrului de irozi, despre care documente de la începuturile secolului al XX⁴-lea spun că ocupau o stradă întreagă.

⁴ G. Dem. Teodorescu.

Jieni, județul Bacău

În mod evident, o astfel de piesă complexă și de mari dimensiuni pare a fi anacronică în cultura populară a secolului nostru, când puțini dintre indivizii înzestrați din comunitățile rurale își fac timp și pentru a face parte dintr-o astfel de trupă de teatru popular. Totuși, pentru a susține existența vie și transmiterea în timp a piesei, comunitățile studiate au găsit drept variantă perpetuarea acestui fel de piese cu ajutorul școlii sau într-o îngemănare dintre școală, căminul cultural și cu contribuția materială a primăriei, care asigură finanțarea costumelor și a recuzitei. Mai rar, se găsesc cete de oameni maturi, care, pe cont propriu, sau cu ajutorul instituțiilor mai sus-menționate, mai doresc să perpetueze benzile haiducești. Se preferă însă alegerea variantelor prescurtate, uneori trunchiate, eludând pasaje de text, dacă nu chiar momente ale scenariului pieselor. În ceea ce privește costumele și recuzita, ni se pare că se fac mai puține compromisuri, cel puțin latura materialistă a vremurilor actuale putând să susțină și o astfel de piesă, acolo unde aceasta se mai performează.

Se pare totuși că performarea în cadrul comunității ia o formă publică, benzile haiducești, ca și alte obiceiuri ale unor cete mai numeroase, performându-se în fața întregii comunități, la primărie, după un obicei deja îndătinat în comunitățile rurale, precum și la pensiuni sau în curțile celor mai avuți membri ai comunității, care pot susține material, singuri sau împreună cu un grup mai mare,

Jieni, județul Neamț

efortul membrilor cetei de a învăța și repeta o astfel de piesă.

Vremurile moderne au adus însă și dorința de performare spre a se face cunoscuți a membrilor cetelor de obiceiuri, după modelul vedetelor autohtone, uneori sub paravanul buinelor intenții de a conserva tradiția. Găsim, astfel, variante ale benzilor haiducești pe *You tube*, pe diferite pagini de socializare ale membrilor comunității care dispun de instrumente de înregistrare audio sau video, pe paginile unor instituții locale ca primării, școli sau biblioteci, care vor și ele să se facă cunoscute odată cu obiceiurile și tradițiile localității pe care o reprezintă.

Nu în ultimul rând, participarea la festivalurile de folclor aduce notorietate membrilor cetelor, care se fac cunoscuți, dar și suferă și oferă influență pieselor similare prezentate de alte trupe, la festival.

Toate acestea sunt semne că performarea efectivă a benzilor haiducești ia, în prezent, forme fragmentare, fiind pe cale de dispariție. Aceasta și pentru că au dispărut formele instituționalizate, de felul „Cântării României”, care obligau comunitățile să performeze aceste piese, dar și datorită lipsei de mobilizare sau existenței unui număr insuficient de indivizi talentați în comunitățile care mai conservă acest tip de teatru popular. Locul pieselor este însă luat de prezența lor în memoria pasivă a membrilor comunităților. Acest fenomen, de altfel foarte prezent în cultura populară contemporană în ceea ce privește toate obiceiurile, devine un mod (uneori singurul) de conservare a acestor piese fie de către foștii performeri, fie de către intelectualii satelor.

Majoritatea comunităților studiate dețin o monografie în care piesele sunt consemnate în scris sau au fost incluse în diferite alte tipuri de culegeri, asigurându-se și în acest fel con-

servarea lor. Unele dintre comunități au arhive multimedia instituționale sau particulare în care sunt prezente și variantele audio și cele video ale pieselor. În alte comunități, acestea sunt conservate prin postarea pe Internet.

Între performare și memoria pasivă, aceasta din urmă este mai bogată, în prezent, în privința acestui tip de teatru popular. Memoria pasivă reprezintă însă un tip de conservare de la care pot pleca și reconstituiri ale pieselor, întrucât cel puțin foștii performeri păstrează amintirea vie a scenariului, costumelor, personajelor, precum și o aură de legendă asupra acestor piese, care le încântau tinerețile. Dar, în cazul benzilor haiducești, dorința de reînnoire a tradiției este aproape inexistentă, din cauzele mai sus-menționate.

Ceea ce am reușit noi să facem este numai surprinderea stadiului actual de evoluție a acestor piese, așa cum sunt performate și/sau cum se conservă în memoria pasivă a comunității. Evoluția lor în viitor rămâne sub semnul hazardului și al puterii și disponibilității comunității de a mai performa, de a mai transmite și de a mai memora textele.

Banda lui Pantelimon (Timișești, județul Neamț)¹

Foaie verde de cireș,
Într-o zi, la Răucești,
În anul 1880,
Ianuarie 20,
S-a născut un pui de om
Cu numele de Toader Pantelimon.
Când crescui mai mare,
Făcu două clase primare.
Tot aici, din viață, se afla
Că greu era altădată în țara mea.
Că toată vara muncesc
Pe ogorul boieresc.
Ce muncesc de azi, de ieri,
Era-n hambare, la boieri.
Cât muncesc într-o vară,
Ne iau boierii-ntr-o seară.
Foaie verde iasomie,
Pantelimon pleacă-n haiducie.
Cu toți, voinici de-ai lui,
Voinici la coarnele plugului,
Umblă cu gloanțele-n bețe
Și căciulile pe-o ureche.
Foaie verde salbă moale,
Peste deal, în cea vale,
Se plimbă Pantelimon călare.
De poteră habar n-are.
Prin codri umblând
Și cu voinicii vorbind,
Ca să facă vreo două parale,
Să le dea la surioare
Și la copii, de mâncare.
Foaie verde măr domnesc,

¹ Informator: Ion Albu, meșter popular de măști de Anul Nou, Timișești, județul Neamț.

Pe boieri îi izgonesc
De pe pământ românesc.
Să nu mai fie moșie,
Să nu mai fie boierie.
Cântă haiducii: Foaie verde, foi de nuc,
De când nu mai sunt haiduc,
Foaie verde de gutui,
Să-mi ia armele din cui,
Pușca, de sub căpătâi,
Să iau creasta munților,
Pe drumul haiducilor.
Să strige tot mai tare,
Să se-audă-n depărtare.
Să vină haiducii mei,
Să plecăm în haiducie,
Viața noastră tot revie.
(apare căpitanul și zice către potera ce era în scenă)
Bun ajuns la voi, creștini,
Frați de-ai noștri, moldoveni!
Ce se-aude? Ce-i pe-aici?
N-ați dat încă de haiduci?
Jandarm: Înălțate, luminate,
Cu puteri nemăsurate,
Noi toți am umblat
Și nimica n-am aflat.
Soldat: Cu cinstire și onoare,
Noi vă respectăm.
Și cu fruntea plecată,
Raportul vi-l dăm.
Vânător: Oștean din toată țara,
Am umblat pe la hotare,
Căutând pe Pantelimon,
Pe voinicul moldovean.
L-am căutat în sus și-n jos,
Fără niciun folos.
L-am căutat din deal în vale,

N-am dat de urmele sale.
Jandarm: Luminate căpitan,
Moldova-i în zbucium mare.
Pe acest păgân, Pantelimon,
Nu-l prinde niciun oștean.
Căpitan: Ce-i ascuns așa de bine,
De nu poat' să-l prindă nime.
Și-l aduceți pe Pantelimon la mine!
Soldat: Luminate căpitan,
Am prins pe tatăl lui Pantelimon.
Noi l-am prins din întâmplare.
L-am bătut, l-am anchetat,
De fecior l-am întrebat,
Pe spinare l-am crestat,
Dar nimica n-am aflat.
Căpitan: Să trăiești, soldatul meu!
Fapta ta mă fericește.
Căpitanul te răsplătește.
Ține punga asta-n dar,
De la marele căpitan.
(către toți): Ascultă, nemernice,
Ce am să-ți spun,
Ca la un om blând și bun.
Noi te eliberăm
Și domn te facem.
Să-mi spui unde-i feciorul tău,
Hoț îngrozitor!
Să-mi spui pe unde trăiește,
Pe unde hoțește,
Ce pistoale are,
Care-i dă de mâncare.
Tatăl lui Pantelimon: Măi, căpitane viteaz,
Cum crezi c-aș putea
Pe feciorul meu a-l da?
Nu-mi trebuie boierie,
Că nu-s neam de boier,
Ci om de jos, de țară,

Cu viața amară,
Nu-l vând pentru bani,
La voi, între dușmani.

Căpitanul: Bătrâne, bătrâne!

Și tu ești dușman?

Pentru așa cuvinte

De om fără minte

Chiar astăzi după-masă

Vei fi atârnat

De-un stejar înalt.

Către soldat: Ia-l pe acest mișel

Și ai grijă tu de el.

Către ceilalți: Voi, din nou plecați,

Prin pădure să umblați,

Prin peșteri adânci,

Pe vârfuri de munți,

Aici să mi-l aduci.

Tatăl lui Pantelimon: Unde ești tu, scumpul
meu fecior?

Vino de mă scoate,

Lanțul rău mă strânge,

Osul mi se frânge,

Viața mi se stânge.

Apare **Pantelimon:** Aoleu, tată, ce întâmpla-
re!

C-ai căzut în legătoare,

Legat de acest hoț,

Hoț fanariot!

Către căpitan: Voi de-aicia nu veți ieși,

Că slobod îndat-un foc.

Către haiduc: Aveți grijă, măi băieți,

De-acești câini nechibzuiți!

Aoleu, voinice

Și-ai codrului voinici!

Împrejur navală dați

Și pe toți îi dezlegați!

(tatăl lui Pantelimon e dezlegat)

Tatăl lui Pantelimon: De-acum, voi, fanarioți,

Neam adevărat de hoți,

Liftă lacomă și rea,

Stați la judecata mea!

Pentru că ne-ați pedepsit

Și cu biciul ne-ați lovit

Și în lanțuri ne-ați legat,

La moarte ne-ați condamnat.

Pantelimon: Nu vă temeți, frații mei,

De când sunteți ca niște zmei.

Dă-te la o parte,

Ca să iau fiori de moarte.

De la noi ei vor primi

Tocmai ce s-ar cuveni.

Numai gloanțe haiducești

Și măciuci moldovenești.

Alelei, dușmani, dușmani!

Voi ne-ați lăsat până mâine.

Să-mi aduc oștirea toată,

Sus, în creangă, să vă vad!

Către tată: Tu, ascultă, tată,

Spre Moldova toată

Să plecați îndată

Cu haiducii mei

Și pe unde vei găsi

Liftă de boieri spurcați,

Să mi-i dezbrăcați,

Banii să-i luați,

La săraci să-i dați.

Tatăl lui Pantelimon: Bine, fiule, plecăm,

Prin Moldova să umblăm,

Pe săraci să-i ajutăm,

Pe cei răi să-i judecăm

Iar tu, urcă-te pe vârf de munți,

Fă dreptate la cei mulți.

(Pantelimon se retrage într-o colibă)

Grijă, tată, nu-mi purta.

Grijă ai de dumneata!

(apare un cioban cântând din fluier):

Ce-i cu tine aicia?

Nu cumva ești vreun spion,

Vreun pui de cățea?

Ciobanul: Eu sunt cioban de pe Hălăuca

Și mi-au luat boierii turma

Stând așa, proptit în bâță

Și cu viața amărâtă

Mi-a venit un gând grozav,

Să mă fac voinic și brav.

Să mă las de ciobănie

Și să trec la haiducie.

Pantelimon: Dar vreau să mi te-ncredințezi

Și c-un cântec să-mi probezi,

Să-mi aducă numai noroc.

(ciobanul începe să cânte din fluier)

E-he-hei! Frate Pantelimoane!

Te căutam de multă vreme.

De vreun an mă tot gândesc

Cum să fac să te-ntâlnesc,

Două vorbe să vorbesc.

Potera te va urmări

Și în beci te va vâri.

(vine căpitanul, se retrage)

Căpitanul: Aoleu, iată că vine

Ajutor și pentru mine.

Oastea mi s-arată

Și-mi cuprinde pădurea toată.

Cum de-n lanțuri m-ai legat

Și-un căpitan l-ai judecat?

Pantelimon: O-ho! Dușman norocos!

Se întorc toate pe dos.

Voinicii mei sunt plecați,

Că așa, praf mi te fac.

Căpitanul: Stai cuminte, Pantelimoane,

Că de tine nu-mi este teamă.

Vără paloșul în teacă
 Și-naintea mea te pleacă.
 Uite-te și tu-napoi,
 Vine oastea mea, puhoi.
 Voi, ostași voinici,
 Legați-l pe Pantelimon aici!
(îl prinde pe Pantelimon și-l leagă)

Unde este pușca oare?
 Vino, tată-n graba mare
 Și îmi dă ajutoare.
 Că fiul tău dorit
 E tare chinuit.
 E-nchis. Mă frâng. Ea mă strânge,
 Viața mi se frânge.

Căpitan: Pân-aicia, dușmane!
 Totul s-a sfârșit!

Cu acest pistol vei fi nimic.

Către vânător: lat-un jandarm și vânător,
 Să aveți grijă de acest Toader Pantelimon.
(apare tatăl lui Pantelimon)

Aoleu, păgâne răi,
 Unde este-al meu fecior?

În temniță l-ați legat,
 Ca să fie judecat

Și de șerpi mâncat?

Apar doi haiduci: Alelei, măi, neam hain,
 Cum vă abateți din senin,
 Câte șaptezeci pe-un om,
 Ca și ciorile pe-un pom?

Tatăl lui Pantelimon: Fiul meu este viu.
 Și el va trăi

Și din temniță va ieși.

Ciobanul: Iată că l-am legat

Și în temniță l-am băgat.

Haiduc: Dar tu cine ești?

În brațe pe cine porți

Și ce cauți printre hoți?

Cioban: Eu sunt un cioban calic

Și sub soare n-am nimic

Decât bâta ciobănească

Și-un fluier, pentru doineală,

Să mai treacă de-amărală.

Haiduc: Stai aicia, lângă noi

Și te fac haiduc de soi.

Căpitan: Ne predăm, ne-nngenunchem

Și de iertare ne rugăm.

Haiduc: Stați așa îngenuncheați, plecați,

Nu cumva să vă mișcați.

Haiduc 2: Hai un cântec să cântăm,

Pe Pantelimon să-l scăpăm!

Haiduc 3: Zi-i, ciobane, din fluier,

Ca să ne-audă toată Moldova,

Că l-am scăpat pe al nostru căpitan

De un crunt dușman.

(ciobanul cântă din fluier o melodie)

Pantelimon: Ah! Ce greu a fost,

Parc-ar fi o zi de post.

Alelei, voinicii mei,

Neam de moldoveni tari,

Furioși, năvală dați

Și potera o dezmembrați.

Haiduc 1: Lasă-l, Tudore, în pace!

Nu-l vezi pe căpitan cum tace?

Înfrânt și dezarmat

Și la pământ legat.

Haiduc 2: Toate armele-s luate

Și în codru aruncate.

Căpitan: Pantelimoane, știu prea bine,

Că numai voinici ca tine

Pot să scape cu bine.

Viața lor din nou să treacă,

Ca să fie sărbătoare,

În așa întâmplare.

Vânător: Dă-ne, măi, Pantelimoane, iertare.

Hai aicia, la răscruce,

Să ne facem frați de cruce,

Pentru bine să luptăm,

Pe săraci să-i ajutăm.

Soldat: Hai, haiduci cu plete-n vânt,

Doar vedeți cine sunt.

Sunt un biet soldat,

De haine să mă dezbrac

Și în haine de țaran să mă-mbrac.

Fiindcă ne-ați iertat

Și frumos cuvânt ne-ați dat,

Haideți un cântec să cântăm,

Frăția s-o legăm

Cântă o colindă.

Banda lui Bujor (Răucești, județul Neamț)²

Iată, Anul Nou s-a apropiat,

Din ceruri, vă vine-mpodobit,

Ca un îngerăș, ca un împărat,

De Dumnezeu cel sfânt și binecuvântat.

Anul Nou: Ah! Ce grozav am obosit,

De când vin spre-acest pământ,

Căci Dumnezeu din cer m-a trimesc

Cu Anul Vechi să mă-ntâlnesc

Și cu dânsul să vorbesc.

Bună seara, veterane!

Anul Vechi: Bun întâlniș, căpitane!

Anul Nou: Tu ești Ștefan sau Mihai,

Glorios trecând la rai?

Sau ești vreun apărător

Al acestui scump popor?

Spune-n grabă cine ești,

² Informatori: Cozma Vasile, 58 ani, liceul, tehnician mecanic și Craiu Ion (Albu) n. 1939, 4 clase, muncitor forestier, Răucești, județul Neamț.

Cu ce nume te numești,
Căci, pe loc, te nimicesc.

Anul Vechi: Eu sunt Anul Vechi, trecut,
Părul, barba s-a-nălbit,
Nasul mi s-a ascuțit,
Pentru-acest popor iubit.

Dar tu, tânăr, tinerețe,
Ramuri de-a lui moșu' bătrânețe,
Prea mare-ndrăzneală ți-ai luat
Și pe moșu' l-ai certat,
Om de stat așa-nsemnat.

Anul Nou: Ce moșneag așa-ndrăzneț?!
Ce ai să mă cercetezi?
Căci, pe loc, te nimicesc.
Eu sunt Anul Nou.

Anul Vechi: Eu sunt Anul Vechi!
-Anul Nou și Anul Vechi,
Voi, decât să vă certați,
Mai bine-un cântec să cântați.

Cântec: Ș-am zâs verde doi bujori,
Ș-am zâs verde doi bujori,
Când plecai din cer, din nori,
Când plecai din cer, din nori,
Văzui colo, la izvor,
Cum s-alină dor cu dor.
Și să vezi fetițele
Cum ciocnesc cofițele
Și sărut gurițele
(vine Bujor)

Dar noi cântăm și veselim
Și de scumpul Bujor nimic nu știm.
I-auzi cornu-n depărtare.
N-o fi scumpul Bujor oare?
Tu-ru-tu-tu!

Bujor: Eu mă plimbu pe poteci
Însoțit de-ai mei haiduci.
Ei au arme, ca și mine

Și sunt tovarăși cu mine.
Am supt lapte de la maica,
Lapte dulce, strămoșesc.
Sunt voinic, mă lupt cu șapte
Și am sânge haiducesc, măi.

- Bun ajuns la voi, voinici,
Și ai codrului haiduci!
Cui voi codrul ați lăsat
Și-n oraș ați intrat?
Voi, pe drum când ați venit,
Nimic n-ați întâlnit?
N-ați întâlnit niște lifte păgâne,
Să vă ia pâinea din mâini?
- N-am întâlnit, dragă căpitane,
Că, dacă-i întâlneam,
Pe toți îi nimiceam.

Cu-aceste arme ruginite,
Pentru peptul lor gătite
Și-acest pumnal îngrozitor,
Tot ca pentru pieptul lor.
Bravo, bravo, pui de lei,
Haiducii, voinicii mei.
Cu haiduci cum sunteți voi,
I-om distruge pe ciocoi
Și-om scăpa de sărăcie
Și de crunta iobăgie,
De necaz și de ocară,
Să fim noi stăpâni în țară.
Și chiar bani de nu avem,
Noi tot veseli suntem.
Și de veseli ce suntem,
Hai un cântec să cântăm!
Cântec: Ș-am zâs verde rug de mure,
Ș-am zâs verde rug de mure,
Lung e drumul prin pădure.
Lung e drumul și bătut,
Drum bătut de cinci haiduci,

Cinci haiduci cu flinte lungi.
Cu ei în codri când intram,
Pârjol prin boieri făceam.
Boierii dac-au văzut,
Mii de poteri și-au făcut
Și-au plecat la haiducit.
(*intră potera*)

Haiduc: Dar lasă vorba, căpitane,
Și uită-te-n spatele tale,
Căci potera-n gazdă ne-a aflat
Și de urma noastră-a dat.

Bujor: N-aveți teamă voi, voinici,
Cât o fi să fim haiduci,
Cu pistoale și cu puști,
Că oricine va veni,
Noi de-aici tot vom ieși.

Potera: Voi de-aici nu veți ieși
Pân' ce-al nostru căpitan nu va veni
Că el ne-a trimis pe noi,
Să vă arestăm pe voi.
Iară voi, aici să stați
Și pe el să-l așteptați.

Bujor: Bine, bă! Vie și-al vostru căpitan,
Că doar n-o fi marele Bogdan.
Chiar marele Bogdan de-o fi,
Noi de-aici tot vom ieși.

Potera: Voi de-aici nu veți ieși
Pân' ce-al nostru căpitan nu va veni!

Cântec: Iată, căpitanul, vine înarmat,
Prinde pe Bujoru-ntre haiduci intrat.

Potera: Măi, voinice înarmat,
Tu pe-aici cum ai intrat?
Între-aceștia te-ai oprit
Și te-ai pus la tâlhărit.
Spune-ndată cine ești,
Cu ce nume te numești,
Căci, pe loc, te nimicesc.

Bujor: Eu sunt Bujoru-ngrozitoru',
Care-n lume bag floru'.
Eu și cu ai mei haiduci
Omor greci și venetici.
Bunăoară, n-ai să crezi,
Hai în codrii mari, să vezi
Că unde-s tufele mai mari,
Zac în sânge boieri mari,
Iară unde sunt mai mici,
Stau pitiți ai mei haiduci.
Ăștia, ăștia sunt haiducii mei,
Care bagă groaza-n voi.
La un mic semnal dat,
Vei fi înconjurat.

Potera: Pentru vorbele ce mi le-ai dat,
Meriți să fii arestat.
Iară voi sunteți arestați.
Armele să le predați.

Altul din poteră: Pleacă-ți capul, Bujorele,
Să te leg în lănturile.
Iar voi sunteți arestați,
Armele să le predați.

Bujor: Bine, bă! Închinăm noi armele noastre
În fața fețelor voastre.
Dar o să vă dați voi socoteală
Că ne arestați
Fără să fim vinovați.

Potera: Apleacă capul, Bujorele,
Să te bag în lănturile.

Bujor: Eu mă duc, codrul rămâne,
Lai-la-lai-lai-la-la-la-la,
Plâng haiducii după mine
Lai-lai-lai-lai-lai-lai!
După min' nu plângă nime,
Lai-la-lai-lai-la-la-la-la,
Că n-am făcut niciun bine
Lai-lai-lai-lai-lai-lai!

Dac-oi fi făcut vreun rău
Lai-la-lai-lai-la-la-la-la,
Mândră, mi l-oi trage eu
Lai-lai-lai-lai-lai-lai!
Ș-am supt lapte de la mama,
Lapte dulce, strămoșesc.
Sunt voinic, mă lupt cu șapte
Și am sânge haiducesc.
Ah, maică, scumpă maică,
Fiul tău dorit,
Vino, scumpă maică,
De-l vezi chinuit.
Lanțurile-s grele
La mânuța mea.
Lacătul e mare
Și nu-l pot sfărma.
Lanțurile-s grele,
Grele și feroase,
Lacătul e mare. (...)
De-aș trăi să-mi sap mormântul
Într-un câmp cu flori,
Pe unde bravi de-ai mei haiduci
Trec de mii de ori.
Pe unde bravi de-ai mei haiduci
Trec de mii de ori.
Și stejaru-și mână frunza
Până sus, la nori.
Și stejaru-și mână frunza
Până sus, la nori.
Vine, vine, uite-o că vine,
Vine, vine amanta sa.
Ieșiți afară, ieșiți cu toții,
Ieșiți afară de o priviți.
Ieșiți afară, ieșiți cu toții,
Ieșiți afară de o priviți.
Alt cântec: Vino, vino, Viorica mea,
Vino, vino, nu mă uita.

Cărarea-i plină de vioarele
Și ochișori de păsărele.
Vino, mândro, printre brazi,
Nu ai teamă c-ai să cazii.
Vino și mă vezi legat
Și în temniță băgat.
Alt cântec: Ș-am zâs verde rozmarin
Măi, dorule, măi!
Am iubit un trandafir
Măi, dorule, măi!
Măi, dorule, măi!
Dușmanii l-au pus la chin,
Măi, dorule, măi!
Dușmanii l-au pus la chin
Măi, dorule, măi!
Măi, dorule, măi!
La amar și la suspin
Măi, dorule, măi!
La amar și la mult chin
Măi, dorule, măi!
Fata: Aici e puiul care-l cat,
Să-i dau banii, ca să-l scap.
Ține-ți banii chiar acum
Și deschide-al vostru drum.
Bujor: Măi Codrene, fătul meu,
Trei vorbe am să-ți spun eu.
Eu de nu intru-n pământ,
Iar tu, cu zile rămânând,
Să-ți aduni haiducii și să lupți mereu,
Precum am luptat și eu.
Codreanul: Ah! Căpitane, căpitane!
Vorbele tale mă ajung o mare jale.
Cum îmi spui tu să adun haiducii
Și să lupt mereu,
Precum ai luptat și tu?
Dar tu nu știi că, de când ești la-nchi-
soare,

Mândra ți-o venit cu banii?

Ține banii chiar acum,

Să pornim al nostru drum.

Bujor: Mulțumesc, frate, frățește!

Văd că ești om de a ține cu mine.

Măi, voinice înarmat,

Ce să-ți dau să fiu scăpat

Și din lanțuri dezlegat?

Să-ți dau o pungă cu poli mulți,

Să-mi dai drumul iar, în munți?

Sau să-ți dau moșia mea,

Să te plimbi tu pe ea?

Vânătorul: I-auzi, dom'le căpitan!

Acest Bujor îngrozitor

Cică-ar da o pungă mare cu poli

Să fie scăpat

Și din lanțuri dezlegat.

Căpitanul: Ia-o, frate vânător,

S-avem bani de iernat, de vărat

Și-n câșlegi, de însurat.

Bă, voinice vânător,

la banii de la Bujor!

-Ține banii chiar acum

Și să deschid-al vostru drum!

Aoleu, voinicii mei!

Falnici puișori de zmei!

Luați armele în mâini

Și pe ele fiți stăpâni!

Măi, voinice înarmat,

Cu ce drept m-ai arestat

Și în lanțuri m-ai băgat?

Că până eu bani mulți nu ți-am dat,

Tu libertate nu mi-ai dat.

Acum spune și tu cine ești

Și cu ce nume te numești.

Căpitanul: Eu sunt căpitan al României,

Ce, pe timp de bătălie,

Scumpă țara mea

Cu drag voi apăra.

- Dar tu, mă, cu flinta-n spate,

Dracul te-a-mpins la păcate,

Să-l prinzi pe neica Bujor?

Căci eu, în codru când te-am întâlnit,

Mi-ai spus că ești un biet vânător.

Vânătorul: Eu sunt vânător de frunte,

Arma și sabia este viața mea.

Atât de multe zile

Și multe zile scumpe,

Eu, cu drag, le voi purta.

Viclenia și vânzarea,

Vezi Bujor cum ne-a-nșelat?

Noi murim de întristare,

El în codru a plecat.

I-ha! Tra-la-la,

C-a scăpat Bujoru', da!

I-ha! Tra-la-la

C-a scăpat Bujoru', da!

Vai de cei de prin oraș,

Tremurând în pieptul lor,

C-a scăpat, c-a scăpat

Voinicul Bujor.

C-a scăpat, c-a scăpat

Voinicul Bujor.

(vine jidanul cu o costumație haotică)

Jidanul: Hop! Hop! Hop!

Hop! Hop! Hop!

Colo-n vale, la hârtop,

Paște-o găscă și-un boboc.

Bobocul fără izmene

Și sturza fără pene.

- Măi jidane, ce-i cu tine?!

Adu banii-ncoa, la mine.

Vai de mine și de mine!

Da' eu n-am niciun ban la mine.

- Băi, jupâne, nu te face!

Dă banii la mine-ncoa!

- Da' credeți c-o mai rămas?

Poftim geanta și catați!

Băi, pe unde ai fost tu în viața asta?

Jidan: Păi, am fost pe la Oglinzi...

Am fost pe la Bledea,

Am fost pe la Târgu Neamț.

- Bă, da-n Rusia ai fost?

- Nuuu...

- Cum se zice la un copac acolo?

- Tam.

- Da' la doi?

- Tam-tam!

- Da' la o pădure-ntreagă?

- Tam-taram-taram-taram!

Rămas bun de la noi

Și vă lăsăm în pace,

Pace, sănătate,

Dar vă și rugăm

De v-am greșit ceva,

Vă rog să ne iertați.

Primiți cu bucurie

Tot ce v-am cântat.

La anu' și la mulți ani!

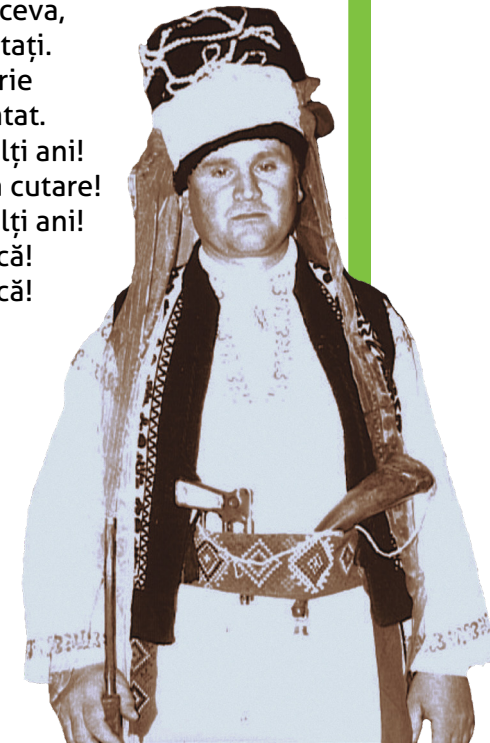
Trăiască familia cutare!

La anu' și la mulți ani!

Mulți ani trăiască!

Mulți ani trăiască!

La mulți ani!

Banda lui Coroi (Dofteana, județul Bacău)
(Fragment)

Iată, Anul Nou s-a apropiat.
Din ceruri, vă vine-mpodobit,
Anul Nou ce l-ați dorit,
An cu bucurie.
Primiți, ascultători!
Asta e chemarea noastră.
La noi a sosit
Și-odată cu Sfânt' Vasile
La noi a venit.
Șa, la, la, la,
Tra, la, la, la, la, la, la.
Saltă, saltă, Românie,
Poartă Crișule-ndurări.
Brațul care-apasă codrii
'Podobit și e plin cu flori
Brațul care-apasă codrii
'Podobit și e plin cu flori
Hai cu toți, într-o unire,
Să strigăm Sfântul Vasile,
Cu mănunchi de busuioc,
Să vă dea Domnul noroc.
Cu mănunchi de mintă creață,
Să vă dea Domnul Viață.
Iată căpitanul,
Vine înarmat.
Prinde pe Coroiul
Și mi-l dă legat
Iată căpitanul,
Vine înarmat.
Prinde pe Coroiul
Și mi-l dă legat.
Bună vreme, căpitane!
Spune-n grabă cine ești,
Cu ce nume te numești,

Că-n furia ce mă găsești,
Aici, pe loc, te nimicesc.
Eu sunt căpitanul României
Care, pe câmp de bătălie,
Am luptat cu vitejie.
Cu-această pușcă-pușcușoară,
Scumpa mea surioară.
- Dacă nu te-ncredințezi,
Am și-un cântec, să-ți probez.
- Probează!

Bujor (Asău, județul Bacău)

Personaje: Bujor și haiducul rătăcit care-l caută pe Bujor să unească cetele, ca să fie mai puternici. Exact atunci îl prinde potera. Bujor are o baladă, un fel de cântec de jale, al lui.

Foaie verde măr rotat,
Doamne, rău m-ai blestemat.
De când satul mi-am lăsat,
Cu codrii m-am cununat.
De dușmani s-înconjurat,
Moarte toți câți mi-au jurat.
Preț au pus pe capul meu,
Ocna m-așteaptă mereu.
Și iar verde fir negară,
Greu și-amar la noi în țară,
De când lifta cea păgână
Ne-a cotropit țara română.
La harem, păgânule,
Tu mi-ai dus surorile.
La haremul din Bosfor
Sunt surori de-a lui Bujor,
Furate de două luni
De o ceată de păgâni;

Furate de două luni,
De o ceată de păgâni.
Păi, de-ar da Domnul să răzbesc
La acel harem turcesc,
Birul ca să li-l plătesc
Cu pistolul haiducesc.
Cum le-or veni lor atunci,
Cu gloanțe de la haiduci?
Cum le-o veni mai ușor,
Cu gloanțe de-a lui Bujor?
- Da, bun sosit la voi, haiduci,
Cu pistoale și cu puști.
Da' cum voi codru' ați lăsat
Și în sat voi ați intrat?
Da' în sat când ați intrat
Vreo poteră n-ați văzut?
Vreun ciocoi n-ați întâlnit?
- N-am văzut măi, fratele meu, Bujor.
Că, dacă vedeam,
De petrecanie le făceam.
- N-aveți teamă, frați haiduci,
Cât voi fi și eu pe-aici,
Cu pistoale și cu puști,
Multe cete voi zdrobi,
Pe dușmani voi nimici.
- Dar lasă vorba, căpitane,
Și uită-te la spatele tale.
Că potera ne urmărește
Și ne-o prinde fără veste.
- Măi, voinice înarmat
Și la brâu cu paloș lat,
Tu pe unde ai umblat,
Groază-n boieri mi-ai băgat.
Liniște nu mai avem
Și în veci te căutăm.
Avem act de la domnie,
Cu pecetea-mpărăției,

Că pe tine și-ai tăi hoți
 Să vă arestăm pe toți.
 Dar spune-mi iute cine ești,
 Cu ce nume te numești,
 Că-n furia ce mă săsesc,
 Aici, pe loc, te nimicesc
 Cu-această sabie-săbioară,
 Preaiubită surioară.
 - Eu sunt Bujor îngrozitor,
 Care prăd și fac omor.
 Bunăoară, de nu crezi,
 Mergi prin codri și-ai să vezi.
 Unde-s tufele mai mari
 Zac ai voștri generali.
 Unde-s tufele mai mici,
 Stau pitiți ai mei haiduci
 Și-i pândește pe ciocoi,
 De piele să mi-i jupoi.
 Țștia sunt haiducii mei,
 Care toarnă gloanțe-n voi.
 - La răspunsul ce mi-ai dat
 Meriți să fii arestat
 Și la fapta ce-ai comis
 Meriți să fii închis
 Și păzit de-al meu vânător,
 Pentru pradă și omor.
 - Cum, bre?! La prima-ntâlneală
 Vrei să mă pui la opreală?
 Ai puțină-ngăduială,
 Că-n furia ce mă gălesc,
 Aici, pe loc, te nimicesc.
 Cu-această flintă ruginită,
 Pentru capul tău gătită.
 - Sări, măi, fratele meu vânător!
 Când îl văd pe-acest Bujor îngrozitor,
 Mă mână la moarte
 Și groaza m-apucă, frate!

Când îl văd pe-acest Bujor îngrozitor,
 Pe loc îmi vine să-l omor.
 - Măi, voinice, nu-ndrăzni
 Pe căpitan a-l omori,
 Că sunt falnic vânător
 Și te-mpușc foarte ușor.
 Armele de nu le predați,
 De poteră sunteți înconjurați.
 - Dac-ați prins voi pe Bujor,
 Pe Codrean și Roșior,
 Pe Pandel și pe Botfor,
 Și pe fratele Roșior,
 Iată, închinăm ale noastre arme haiducești
 Înaintea fețelor voastre boierești.
 Dar să știți un lucru:
 Chiar în ocne de voi rămânea,
 De banda haiducilor nu veți scăpa.
 Și chiar în ocne de voi putrezi,
 De banda haiducească urmăriți veți fi.
 - Maică, scumpă maică,
 Fiul tău dorit
 Vino, dragă, scumpă maică,
 De-l vezi chinuit!
 Vino, dragă, scumpă maică,
 De-l vezi chinuit!
 Păsărică, fie-ți milă,
 Fugi la maica-n zbor.
 Spune-i, dragă păsărică,
 Soarta lui Bujor,
 Spune-i, dragă păsărică,
 Soarta lui Bujor.
 - Drag copil, sunt a ta mamă.
 Tu ești fiul meu.
 Te-am purtat prin sate-n brațe,
 Lângă sânul meu.
 Decât te-aș vedea acuma
 Astfel ferecat,

Mai bine-ntr-o mânăstire
 Să fii încuiat.
 Să citești numai cărți sfinte,
 Să faci rugăciuni,
 Dumnezeu ca să ne scape
 Țara de păgâni.
 Dar bună ziua, copilași,
 Dragii mamei feciorași,
 Dar pe voi cine v-a arestat
 Și în temniță v-a băgat?
 - Uite, maică, acest câine gulerat,
 Având cuget necurat
 Pe Bujor l-a arestat
 Și în temniță l-a băgat.
 - Hei, măi, câine gulerat,
 Cum de tu ai cutezat
 Pe Bujor de l-ai legat?
 Dar lasă, mamă,
 Că moartea pe toți ne cheamă.
 Și-or să vadă ei că nu-i ușor
 Ca să-l aresteze pe Bujor.
 - Nu mai plânge, maica mea,
 Că, de-aici de voi scăpa,
 Doar un lucru te-aș ruga,
 Dacă ții la viața mea.
 Păi, pân-o crește-acel mahor,
 Să-mi dai voie să mă-nsor
 C-o fată din lumea mare
 Numită spânzurătoare.
 Hăi și la nuntă mi-or cânta
 Popi și dascăli câți or vrea.
 Corbii cei croncănitari
 Or să-mi fie pețitori.
 Ciorile să-mi fie nune,
 Vulturii să mă cunune.
 Ciorile să-mi fie nune,
 Vulturii să mă cunune.

Ai, surioară-căprioară,
 Roade poala codrului!
 Roade poala codrului,
 Să văd raza soarelui.
 Ai, căci prea mult m-am săturat
 De când stau în lanț legat.
 Barba-mi bate brațele
 Și părul călcâiele.
 Hăi, genele, sprâncenele
 Și mustața, umerile.
 Genele, sprâncenele
 Și mustața, umerile.
 - Păi, foaie verde bob-năut,
 Păi, eu haiduc de m-am făcut
 Nu m-am făcut că am vrut,
 Păi, m-am făcut că n-am avut.
 Păi, fata care m-a iubit
 M-a lăsat, m-a părăsit
 Și eu, de mă văz ne-nsoțit,
 Am plecat la haiducit,
 Hăi, pe Valea Asăului,
 În Munții Tarcăului.
 Pe Valea Asăului,
 În Munții Tarcăului.
 Pe crenguța bradului
 Țipă puiul corbului.
 - Ce ți-e, pui de corbuleț,
 Negru și la pene creț?
 Ori ți-e foame, ori ți-e sete,
 Ori ți-e dor de codru' verde?
 Ori ți-e foame, ori ți-e sete,
 Ori ți-e dor de codru' verde?
 - Păi, nici mi-e foame, nici mi-e sete,
 Ci mi-e dor de codru' verde.
 Să mănânc foi de stejar,
 Să beau sânge de tâlhar.
 Păi, să mănânc faguri de roi,

Să beau sânge de ciocoi.
 Păi, foaie verde măr domnesc,
 Stau pe loc și mă gândesc
 Pe ce cale să pornesc,
 Frați de-ai mei să mai gălesc.
 Păi, să pornesc pe plai, la vale,
 Codrului să-i cânt cu jale.
 Să pornesc pe plai, la deal,
 Codrului să-i cânt cu drag.
 Au, fraților, cât am umblat,
 Dar, în fine, v-am aflat.
 - Frate, frate, fără nicio mângâiere,
 Căpitanul nostru piere.
 - N-aveți teamă, frați haiduci,
 Cât voi fi și eu pe-aici,
 Cu pistoale și cu puști,
 Multe cete voi zdrobi,
 Pe dușmani voi nimici.
 Bunăoară, de nu crezi,
 Am și-un cântec haiducesc:
 Saltă foaie, fir mohor,
 Tinerel Bujor,
 Colo-n vale, sub pripor,
 Tinerel Bujor, voinicel Bujor.
 Am o ceată de haiduci
 Tinerel Bujor,
 O sută douăzeci și cinci
 Tinerel Bujor, voinicel Bujor.
 Groși în cefe, lați în spete,
 Tinerel Bujor,
 La brâie cu pistolete
 Tinerel Bujor, voinicel Bujor.
 Și-aceia, de vor veni,
 Tinerel Bujor,
 Potera vor izgoni.
 Tinerel Bujor, voinicel Bujor.
 Pe tine te-om dezlega,

Tinerel Bujor,
 Arme-n mână veți lua.
 Tinerel Bujor, voinicel Bujor.
 Și le vom spune noi atunci
 Tinerel Bujor,
 Să-i lese-n pace pe haiduci,
 Tinerel Bujor, voinicel Bujor.
 Ca să știe-ntreaga lume
 Tinerel Bujor,
 Căci cu haiducii nu-i de glume.
 Tinerel Bujor, voinicel Bujor.
 - Cântecul tău e frumos,
 Dar nu are niciun rost,
 Căci potera mea casa va-nconjura
 Și la nimeni veste nu va lăsa să-i dea.
 - Căpitane, te-aș ruga,
 Primește-mă-n ceata ta,
 Că jur pe onoarea mea,
 Că eu te voi răzbuna.
 - Te primesc în ceata mea,
 Cu dor de-a mă răzbuna.
 Dar ce gând te-a îndemnat
 Calea-n codru de-ai luat?
 Și de ce te-ai hotărât
 De-ai plecat la haiducit?
 Și de ce te hotărăști
 Satul să ți-l părăsești?
 Și de ai tu gânduri rele,
 Uite, pistoalele mele.
 Și de ai tu gânduri bune,
 Treci tu în ceată cu mine.
 - Ah, căpitane, căpitane,
 Vremurile sunt grele,
 Țara-i prădată
 De liftele rele.
 Și-ar fi o rușine pentru noi, românii,
 Să suportăm jugurile păgâne.

Mai bine să ne răsculăm,
 Mâna pe arme să punem
 Și țara să scăpăm.
 - Ah, Codrene, fătul meu,
 Eu în mormânt mă duc de viu.
 Tu în urmă să rămâi
 Și haiducii să mi-i aduni.
 Și să lupți, să lupți mereu,
 Precum am luptat și eu.
 Iară tu, de vei cădea,
 Altu-n grabă te va urma.
 Căci numai așa, băieți,
 Vom putea scăpa țara de hoți:
 Răzbunând, fără de milă,
 Mamă, soață și copilă.
 - Hai, căpitane, căpitane!
 Cuvintele tale mi-au adus o mare jale.
 Povața ta
 Mi-a rănit inima.
 Cum tu spui ca să rămân
 Și haiducii să-i adun?
 Dar gândește-te tu bine,
 Ce ne-am face fără tine?
 La ce scop noi vom ieși,
 Când între noi nu vei mai fi?
 Asta, frate, nu se poate.
 Jurăm pe ale noastre arme toate
 Și pentru sfânta libertate.
 Uite, banii ți-am adus
 Și-n libertate să fii pus.
 Dă-i banii ofițerului
 Și ia calea codrului.
 Dă-i banii chiar acum
 Și deschide-ți al tău drum.
 - Bagă mâna-ntre pistoale,
 Vei găsi o pungă mare
 Învelită-n găitană.

la-o, dară, căpitane,
 Și fă rostul de scăpare.
 - Băi, voinicilor, acum
 O-ntrebare să vă pun:
 Cu ce drept ați cutezat,
 Pe Bujor de l-ați legat?
 Nu știți oare că mi-e frate
 Și ne-om bate pân' la moarte
 Pentru sfânta libertate?
 - Eu sunt căpitanul României,
 Care-n timp de bătălie,
 Și oricând, voi apăra
 Scumpă, dragă țara mea.
 Și de nu vrei să mă crezi,
 Am și-un cântec, să-ți probez.
 - Probează!
 -... zdravăn, fecior de frunte,
 Sabia și calul sunt viața mea.
 Și-n zi de pace și-n zile grele
 Ah, ce de bine le știu purta.
 Vai de acela ce-o să cuteze
 Ca să-mi atace patria mea.
 Sângele-n vine o să-nceteze
 De lovitura ce îi voi da.
 - Dar tu, băi, cu flinta-n spate,
 Dracu' te-a-mpins la păcate,
 Pe Bujor de l-ai legat?
 Nu știi oare că-i frate cu mine
 Și te-mpușc ca și pe-un câine?
 Eu sunt vânătorul României,
 Care-n timp de bătălie
 Și oricând, voi apăra
 Scumpă, dragă țara mea.
 Și de nu vrei să mă crezi,
 Am și-un cântec, să-ți probez.
 - Probează!
 - Ziua scade, noaptea crește,

Vine timpul de vânat.
 Inimioara-ntinerește,
 C-a sosit ce-am așteptat.
 Tra, la, la, la, la, la, la, la, la,
 La, la, la, la, la, la, la, la,
 Vai de-acela ce nu poate
 Păzi patul său.
 Vânătorul n-are noapte,
 Vânător sunt eu.
 Tra, la, la, la, la, la, la, la, la,
 La, la, la, la, la, la, la, la,
 - Dar tu, măi cățelane,
 Cu ilic de căpitan
 Și hanger de chilipir,
 Cine dracu' te-a-ndemnat
 De-ai ridicat brațul spurcat
 Asupra lui Bujor,
 Sprijinul românilor,
 Spaima veneticilor,
 Moartea poterașilor?
 Ce tot stai? Te dumerești?
 Sau la moarte te gândești?
 Nouă ce ai să ne vorbești?
 Dar vorbește mai curând,
 Că-ți zbor creierii în vânt!
 - Eu sunt arhon Palicarist
 Și de la Vodă sunt trimis,
 Ca pe tine și-ai tăi hoți
 Să vă arestez pe toți.
 Vodă-i al nostru, patria și tronul,
 Iar ale voastre-s temnița și codrul.
 Și-am venit să-i prindem pe toți,
 Pe-acei ce poartă numele de hoți.
 - De e vorba de așa,
 Ce cauți în tabăra mea?
 Haiducu-i român, de viță curată,
 Nu-i grec, nu-i turc.

Lipsește, păgâne, că te nimicesc.
 Du-te la vodă și-i spune că trăiesc.
 Să nu-mi poarte de grijă că sunt arestat.
 Temnița e goală. Bujor a scăpat.
 - A scăpat Bujor al nostru,
 Vai de voi, ghiauri spurcați,
 Tremură în pieptul vostru
 Inima de infamați
 Iha! Tra, la, la, tra, la, la,
 Căpitanul ne-a scăpat.
 Viclenia și vânzarea,
 Vezi Bujor că a scăpat.
 Noi murim de întristare,
 Iar el, vesel, a scăpat.
 Iha! Tra, la, la, tra, la, la,
 Căpitanul ne-a scăpat.
 - Eu ies seara la plimbare,
 Însoțit de-ai mei haiduci.
 Ei au arme, carabine
 Și sunt tovarăși cu mine.
 Iha! Tra, la, la, tra, la, la,
 Căpitanul ne-a scăpat.
 Cine-n cale mă-ntâlnește
 Nu mă-ntreabă un' mă duc.
 Păru-n cap li se zburlește,
 Că mă știe că-s haiduc.
 Iha! Tra, la, la, tra, la, la,
 Căpitanul ne-a scăpat.
 Anul Nou, cu bucurie,
 Anul Nou ce l-ați dorit
 Vine azi ca să-implinească
 Visul nostru fericit.
 Voi, români din patru colțuri,
 Ce-ați umblat prin țări străine,
 Azi sunteți la voi, acasă,
 Aveți o patrie și-un nume.
 Ridică fruntea cu mândrie,

Jucați hora, mai cu foc,
 România să trăiască!
 Hai, române, hai la joc!
 România să trăiască!
 Hai, române, hai la joc!

Text și foto:
dr. Iuliana Băncescu
 Cercetător științific II,
 Patrimoniul Imaterial și Cultură
 Tradițională